

4.2 - 0-3

คณะกรรมการธรรมชาติ และอุตสาหกรรมเกษตร
เลขที่รับ.....
วันที่รับ ๕ มี.ค. ๖๖ เวลา ๐๙.๔๗

ที่ กษ ๐๘๑๒.๑๑ / ๒๖๖

สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์วิทยากรและขอใช้สถานที่ฝึกอบรม
เรียน คณบดีคณะกรรมการธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หลักสูตรการปรับปรุงดิน
เค็มเพื่อปลูกข้าว
๒. โครงการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หลักสูตรการจัดการดิน
ลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล

เนื่องด้วย งานศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ในความรับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร จะดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการถ่ายทอด
เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ หลักสูตรการปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าว ในวันที่
๖-๗ มีนาคม ๒๕๕๕ และหลักสูตรการจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล ในวันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕
ซึ่งมีเกษตรกรเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรละ ๕๐ ราย

ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้อย่างเต็มที่จากการเข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว
สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์สถานที่ฝึกอบรมพร้อมทั้งวิทยากร จากคณะ
ทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร คือ อ.ดร. วิมลนันท์ กันเกตุ อ.ดร. ศุภสิทธิ์ สิทธิพานิช และ
อ.ดร. พรทิพย์ ศรีมงคล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าว และการจัดการ
ดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล มาเป็นวิทยากรในการบรรยายโครงการอบรมดังกล่าว ซึ่งมีกำหนดการดังสิ่งที่ส่งมา
ด้วย ๑ และ ๒ สถานี ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

15/2 ครุภัณฑ์เกษตร

วิชัย โสภณ

วท

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูเกียรติ คำโสภณ)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร

เรียน อ.ดร. วิมลนันท์
โปรดในตามอนุเคราะห์

วท

5 มี.ค. 55

งานธุรการ โทร. ๐๔๒-๗๔๗๑๒๑

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

“ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หลักสูตร การปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าว ”

วันที่ 6-7 มีนาคม 2555

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

1. หลักการและเหตุผล

โดยทั่วไปเกษตรกรในพื้นที่ดินเค็ม มีปัญหาปลูกพืชไม่ได้ ผลผลิตลดลง และผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากมีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำมากเกินไป จนเป็นอันตรายต่อพืช กล่าวคือพืชมักแสดงอาการขาดน้ำ และใบไหม้ โดยเริ่มจากขอบใบ นอกจากนี้พืชยังได้รับพิษจากธาตุที่เป็นส่วนประกอบของเกลือที่ละลายออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโซเดียมและคลอไรด์ ซึ่งโซเดียมมีผลทำให้โครงสร้างของดินแน่นทึบ รากพืชถอนไชได้ยาก อีกทั้งรากพืชยังดูดธาตุบางชนิดเข้าไปมากเกินไปจนเป็นพิษ เช่น โบรอน หรือไม่สามารถดูดธาตุบางชนิดเข้าไปได้จนขาดธาตุ เช่น สังกะสี ซึ่งปัญหาของดินเค็มหากไม่มีการควบคุมที่ดี ก็จะก่อให้เกิดผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงได้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการพื้นที่โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ถ้าไม่มีการป้องกันและแก้ไข ดินเค็มจะแพร่กระจายไปในอัตราที่รวดเร็ว มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ และประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าว และได้มีความเข้าใจในบทบาท การดำเนินงานของกิจกรรมศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน

3. ผู้เข้าร่วมการอบรม ประกอบด้วย

เกษตรกรที่ประสบปัญหาดินเค็ม รวมทั้งสิ้น 50 ราย

4. สถานที่จัดการอบรม

ฟาร์มพืช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

5. กำหนดการอบรม

วันที่ 6 มีนาคม 2555

08.00 น. – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 น. – 09.15 น.	พิธีเปิดการอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าว
09.15 น. – 10.30 น.	ดินเค็ม/นิยาม ความหมาย
10.30 น. – 10.45 น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.45 น. – 12.00 น.	สาเหตุของการเกิดดินเค็ม
12.00 น. – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00 น. – 14.30 น.	ลักษณะพื้นที่ดินเค็มระดับต่าง ๆ
14.30 น. – 14.45 น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม
14.45 น. - 16.00 น.	สามารถทำอะไรได้บ้างในพื้นที่ดินเค็มน้อย/ดินเค็มปานกลาง/ดินเค็มจัด

วันที่ 7 มีนาคม 2555

08.00 น. – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 น. – 10.30 น.	การป้องกันไม่ให้เกิดดินเค็มแพร่กระจายมากขึ้น
10.30 น. – 10.45 น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.45 น. – 12.00 น.	วิธีการปรับปรุงพื้นที่ดินเค็มระดับต่าง ๆ เพื่อการปลูกพืช
12.00 น. – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00 น. – 16.30 น.	ศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่มีการจัดการเพื่อแก้ปัญหาดินเค็ม ต.ไฮหย่อง อ.พังโคน จ.สกลนคร

6. งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวน 40,000.- บาท

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานของกิจกรรมปรับปรุงบำรุงดิน การปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกข้าวและให้ผลผลิตที่สูง และมีความรู้ในการป้องกันไม่ให้เกิดดินเค็มแพร่กระจายมากขึ้น

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

“ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ”

วันที่ 14-15 มีนาคม 2555

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

1. หลักการและเหตุผล

พื้นที่ที่พบดินลูกรังในจังหวัดสกลนครมีหลายอำเภอในจังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่กว่า ๑.๖ ล้านไร่ คิดเป็น ๒๗.๖% ของพื้นที่ทั้งหมด ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรที่สำคัญ คือเป็นดินตื้นที่มีกรวด หินมนเล็กหรือเศษหินปะปนกันอยู่มาก ทำให้ดินมีปริมาณเนื้อดินน้อยลง มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ นอกจากนี้ลักษณะของดินเป็นอุปสรรคต่อการไถพรวน หน้าดินถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย ดินมีความสมบูรณ์ต่ำ และการจัดระบบชลประทานมีความเป็นไปได้น้อย เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย

ดินลูกรังเป็นดินที่มีศักยภาพในการเกษตรต่ำเนื่องจากดินชั้นล่างแน่นทึบเป็นอุปสรรคต่อการซึบซอมของรากพืช ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต นอกจากนี้ดินที่มีกรวดปนมากเป็นดินที่ขาดความชุ่มชื้นได้ง่าย และปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือมีข้อจำกัดในการเลือกชนิดของพืชปลูกโดยเฉพาะไม้ยืนต้นและไม้ผล จำเป็นต้องจัดการเป็นพิเศษในการเตรียมหลุมปลูก การปลูกพืชติดต่อกันในดินนี้จะทำให้ปริมาณธาตุอาหารในดินลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากหน้าดินมักเกิดการกร่อนได้ง่าย ปัจจุบันดินนี้ยังใช้ประโยชน์ในด้านการเพาะปลูกไม่มากนัก ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ จำพวกป่าแดงโปร่ง

งานศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดินจึงได้มีการจัดฝึกอบรมในหลักสูตรการจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผลขึ้น เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการดินลูกรัง และเกษตรกรยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่ และสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของงานศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดินสัมฤทธิ์ผลและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล และมีความเข้าใจในบทบาท การดำเนินงานของกิจกรรมศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน

3. ผู้เข้าร่วมการอบรม ประกอบด้วย

เกษตรกรที่ประสบปัญหาดินลูกรัง รวมทั้งสิ้น 50 ราย

4. สถานที่จัดการอบรม

ฟาร์มพืช คณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

5. กำหนดการอบรม

วันที่ 14 มีนาคม 2555

08.00 น. – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 น. – 09.15 น.	พิธีเปิดการอบรมหลักสูตรการจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล
09.15 น. – 10.30 น.	ลักษณะดินลูกรัง
10.30 น. – 10.45 น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม

10.45 น. – 12.00 น.	สาเหตุการเกิดดินลูกรัง
12.00 น. – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00 น. – 14.30 น.	สภาพปัญหาของดินลูกรังต่อการเกษตรกรรม
14.30 น. – 14.45 น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม
14.45 น. – 16.00 น.	การแก้ไขปัญหาของดินลูกรัง
16.00 น. – 16.30 น.	การจัดการดินลูกรังเพื่อประโยชน์ด้านการเกษตรกรรม

วันที่ 15 มีนาคม 2555

08.30 น.-16.30 น. ศึกษาดูงานแปลงสาธิตการปรับปรุงดินลูกรัง ณ ฟาร์มพืช

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

6. งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวน 40,000.- บาท

7.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานของกิจกรรมปรับปรุงบำรุงดิน และได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาของดินลูกรังและการแก้ไขปัญหาของดินลูกรังเพื่อประโยชน์ด้านการเกษตร และการจัดการดินลูกรังเพื่อให้สามารถปลูกไม้ผลและให้ผลผลิตตามต้องการ